

Umsögn

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á lögum um virðisaukaskatt (byggingastarfsemi, almenningsamgöngur ofl.) mál nr. 93/2021.

Viðtakandi: Fjármála- og efnahagsráðherra

Sendandi: Sviðstjóri fjármála- og áhættustýringarsviðs

Fyrir liggur frumvarp fjármála- og efnahagsráðherra um breytingu á lögum um virðisaukaskatt (byggingastarfsemi, almenningsamgöngur ofl.), mál nr. 39.

Fjármála- og áhættustýringarsvið Reykjavíkurborgar gerir athugasemdir við eftirfarandi greinar frumvarpsins:

1. gr.

Við 6. tölul. 3. mgr. 2. gr. bætist nýr málslíður svohljóðandi: Aðkeypt akstursþjónusta verktaka við fólksflutninga samkvæmt þessum tölulið er þó skattskyld.

9. gr.

Við lögin bætist nýtt ákvæði til bráðabirgða, svohljóðandi:

Á tímabilinu 1. janúar 2022 til og með 31. desember 2024 skal endurgreiða ríki, sveitarfélögum og stofnunum þeirra, eða félögum alfarið í þeirra eigu, 50% þess virðisaukaskatts sem greiddur er vegna aðkeyptrar akstursþjónustu skv. 1. og 2. málsl. 6. tölul. 3. mgr. 2. gr. sem veitt er innan þess tímabils.

Áhrif á almenningsamgöngufyrirtæki

Í greinargerð með frumvarpinu kemur fram að markmiðið með viðbótum við 6. tl. 3. mgr. 2. gr. laganna sé að draga úr flækjustigi í virðisaukaskatti hjá rekstraraðilum fólksflutningafyrirtækja vegna blandaðrar starfsemi þeirra. Breytingunni sé þannig ætlað að leiða til einföldunar á virðisaukaskattskerfinu og fækkunar á undanþágum. Vegna þeirra samninga sem sveitarfélög, stofnanir og fyrirtæki séu með við verktaka verði til bráðabirgða veittar tímabundnar endurgreiðslur af hluta þess virðisaukaskatts sem þessir aðilar greiða til verktaka vegna akstursþjónustu sem nú verður gerð skattskyld.

Í mati ráðuneytis á áhrifum lagasetningarinnar kemur fram að ekki er ráðgert að breytingarnar muni hafa teljandi bein áhrif á afkomu ríkissjóðs. Í greiningu og mati á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið kemur hins vegar fram að búast megi við að breytingin muni leiða til einhvers tekjuauka fyrir ríkissjóð.

Hafa ber þó í huga að endurgreiðsluákvæði frumvarpsins er einungis tímabundið ráðstöfun sem gildir til loka ársins 2024 en eftir þann tíma fellur full skattskylda á þá starfsemi sem hér er til umfjöllunar.

Frá sjónarhóli almenningssamgöngufyrirtækja er ljóst að fyrirhuguð breyting á virðisaukaskattslögum hefur veruleg áhrif á rekstrarskilyrði þeirra. Langflest almenningssamgöngufyrirtæki greiða töluverðar fjárhæðir fyrir aðkeyptan akstur vegna fólksflutninga. Fyrirtækin meta það þannig að það sé ákveðið hagræði fyrir þau að þurfa ekki að eiga bílafloata til að sinna allri nauðsynlegri þjónustu. Skattframkvæmd á Íslandi er þannig að við breytingu á virðisaukaskattslögum hækka allir gildandi samningar sem nemur skattbreytingunni. Skammtímaáhrif á kaupanda þjónustunnar, þ.e. almenningssamgöngufyrirtæki, eru því að allir gildandi samningar hækka strax um skattbreytinguna en eina mótvægisáðgerð frumvarpsins er sú að gert er ráð fyrir endurgreiðslu á 50% greidds virðisaukaskatts til skamms tíma.

Fjármála- og áhættustýringarvið telur að nauðsynlegt sé að hækka endurgreiðsluna upp í 100% til að fyrirtækin verði jafnsett fyrir og eftir lagabreytinguna enda kaupir sveitarfélagið umtalsverða þjónustu vegna aksturs í tengslum við lögbundna þjónustu sína við borgarana. Reykjavíkurborg stendur þannig t.d. straum af meginbætur vegna akstursþjónustu fatlaðra enda er sá málaflokkur hlutfallslega stærstur á höfuðborgarsvæðinu af öllum sveitarfélögum. Til lengri tíma verður kostnaðaraukinn hjá almenningssamgöngufyrirtækjum töluverður þar sem vinnuþáttur aðkeyptrar akstursþjónustu frá verktökum er að lágmarki 50%. Lagabreytingin kemur illa við Reykjavíkurborg vegna þeirrar miklu þjónustu sem sveitarfélaginu er skylt að veita og mun hafa í för með sér umtalsverðan kostnaðarauka strax við gildistöku laganna svo og til lengri tíma litið. Þetta gæti leitt til þess að Reykjavíkurborg þyrfti að hækka þjónustugjöld t.d. vegna aksturs fatlaðra og aldraðra til mæta þeim kostnaðarauka sem fyrir séður er.

Samkeppnisáhrif

Verði fyrirhuguð skattlagabreyting samþykkt óbreytt munu almenningssamgöngufyrirtæki verða nauðbeygð til að hætta að stærstum hluta að kaupa akstursþjónustu af öðrum fólksflutningafyrirtækjum. Það er mat fjármála- og áhættustýringarviðs að af þessu leiði að samkeppi í atvinnugreininni muni minnka. Verði þessar fyrirhuguðu skattlagabreytingar samþykktar óbreyttar er ljóst að opinberir aðilar, þ.e. ríki og sveitarfélög, þurfa að auka framlög sín til að halda óbreyttu þjónustustigi.

Fulltrúar Reykjavíkurborgar eru tilbúnir að koma fyrir þingnefnd til að fara yfir þau sjónarmið sem hér koma fram.

Halldóra Káradóttir

sviðsstjóri fjármála- og áhættustýringarviðs Reykjavíkurborgar